

VIROLET

SUPLEMENT ILLUSTRAT D'EN PATUFET

EL POBRE I EL RIC AL CEL

Conte de Grimm

Dibuixos per D'IVOR

Una vegada, un pobre camperol que tota la vida havia mostrat una conducta exemplar, morí amb la resignació i la serenitat del bon cristià.

A l'ensams, un ric també llençà el darrer sospir, amb la dolcesa i la beatitud de qui ha ben acomplert la seva missió en aquest món.

Com que tots dos havien estat bons, se'n volaren cap al Cel, animats pel desig inefable de poder estar sempre més a la Gloria.

Un cop davant la porta del Paradís, el pobre esperà que el ric truqués, mentre intentava debades contenir la seva vivíssima emoció.

Sant Pere, bon coneixedor de les ànimes, tot just albirà el ric, li obrí de bat a bat la porta, la qual tancà tot seguit, car no veié el camperol que també esperava.

A les oïdes d'aquest arribà la música deliciosa i els cants esplèndids amb què era rebut el ric al Cel.

Quan tot callà, Sant Pere obrí al pobre. Aquest esperava que fóra rebut amb igual cerimònia que el ric. Però no; fou acollit amb alegria, els àngels l'anaren a rebre,

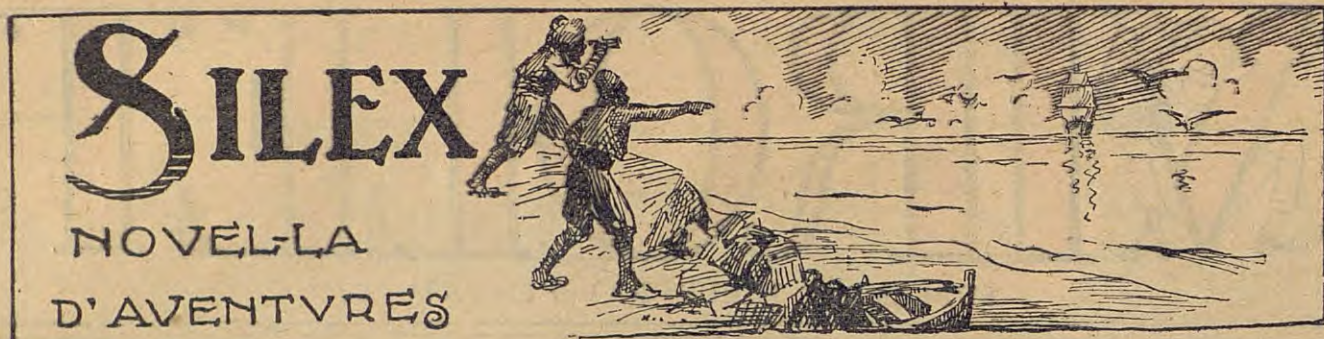

però no va cantar ningú. El pobre estava capficat, pensant si al cel fóra com a la terra on es fa cas de la posició social.

Sant Pere el tragué de dubtes. — Essent

pobre hi ha més ocasió de fer mèrits. Per això, de pobres, cada dia en vénen i de rics, en ve un cada segle!

(Continuació)

deixar-me dur de les onades, però el mar estava sembrat de estrelles, una de les quals rebotà en el meu cap amb tanta empenta, que em deixà estabornit... Sort que al mateix temps unes grapes fermes hissaven el meu cos per damunt les ones...

— Talment com en les novel·les! — féu somrient el Marquès.

— Sí, senyor Marquès, com en les novel·les, i com en les novel·les, era el meu salvador l'home a qui jo més odiava, el meu sortat rival. Dels vint homes de la tripulació, un només, el capità, havia arriscat la pell pròpia per a salvar la de l'amic. Ens hissaren els dos, i quan fora del perill, refet de l'esglai, car la mort espanta vista tant de la vora, plorant i rient comentava jo les sensacions d'aquell cabussó, se m'apropà el pare de vostè, capità Silex, i em digué estrenyent-me les mans: — «Sé que em tens mala voluntat i que vols venjar-te de la meua sort. Podia deixar-te morir, però Déu ens mana perdonar i torno bé per mal. Has tornat miraculosament a la vida. Ara fes el que vulguis. Pensa que la meua acció no ha comprat el teu braç.» Aquella noblesa d'ànima va commoure'm, i em vaig llençar, plorant, als seus braços de germà. — «No, capità, la fredor del cabussó ha engelebrit la virior del meu cor. Sigues feliç amb la teua esposa, que és ben digna de tu...»

— Així, i paraula per paraula, m'ho havia contat el meu pare algunes vegades, quan prop de la llar, a la vora del foc, anava descabdellant el roseret de la seva vida — afegí en Genís Gimenez, corroborant les sinistres paraules del marí.

— Des d'aquell dia fórem bons amics, però en arribar a port, vaig abandonar la nau. La felicitat del capità Gimenez llatzerava cruelment les meves entranyes. Havia pogut ofegar l'odi, l'enveja, la gelosia, però no la dolor de les esperances mortes.

— Sabia, amic Trinquetada, punt per punt, la història, però m'ha complagut escoltar-la dels teus llavis... El meu pare t'havia tingut sempre en alta estima: — «Un home — em deia — que sap dominar de tal manera les perverses rufacades del cor, ha d'ésser un magnífic company.» I escolta, els teus recels, arribaran fins al fill?

— Oh, bé sap Déu que no! Ans al contrari, estimaré al fill en record d'aquell valent que al cel sigui... i d'aquella malaurada Venus bruna, a qui tant havia estimat! Mani, capità Silex!

— No esperava menys de ta noblesa, Trinquetada, Dies vindran en què potser la teua amistat em sigui útil... Ara, a complir les ordres del Marquès.

III

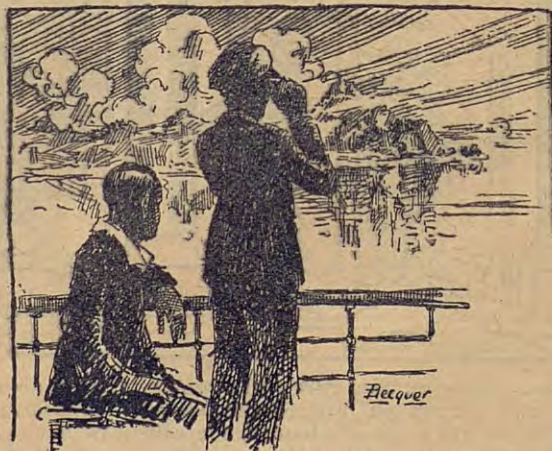
Davant del corsari

Formada la gent, el Marquès féu la presentació del capità Silex, que fou molt ben acollit, perquè ja se'l coneixia com un dels marins més entesos i gosats, i no hi ha home de mar que no s'apassioni per un bon capità.

Als dos dies de la sortida del port de Nàpols, tingueren que capejar un tràngol duríssim, però la serenitat i sang freda de Genís Gimenez, ordenant les convenients manobres per a eixir del mal pas, evità el perill i la «Lluerna», àgil i brincadora com un isard, tallant amb la proa les onades que s'estrellaven furioses contra la cuirassa de la nau, o esbiaixant gosadament les correnties submarines, pogué, per fi, gronxolar-se tranquil·la, com en ple port.

Poc a poc anaren endinsant-se en aigües de l'Estret, passant la barra sense cap dificultat. Amb l'ajuda d'uns bons binocles, s'entretenien en contemplar les esquerpes costes marroquines, ericades d'esculls i sembrades de baixos perillosos.

(Continuarà)

El viatge del difunt

Dibuixos d'En CORNET

per EN P. P. UBACH

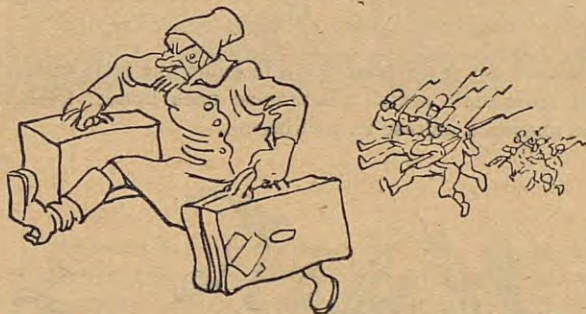
Un polonès molt ric hagué d'abandonar sobtadament el seu país, car anava a ésser fet presoner per no haver volgut fer al tirà de la martiritzada Polònia els actes d'acatament que exigia.

Aquest senyor tingué just el temps d'arreglar els seus cabals i fugir sense ni tan sols acomiadar-se de la família, malgrat d'ésser tan reduïda: un nebot poc partidari de les idees de l'oncle.

El fugitiu arribà a Itàlia on s'instal·là, i des de l'exili anà seguint el calvari

de la pàtria, disposat a retornar-hi en el moment que la seva presència hi fos necessària.

El nebot era un murriet, i pensant que l'oncle tenia ja certa edat i molts mils, decidí guanyar-li les simpaties per tal que en fer testament es recordés del seu únic parent. Li escrivia sovint i li trencava el cor amb les seves descripcions: Un dia era l'evocació dels indrets enyorats; les muntanyes, les valls, les ciutats poloneses; l'altre, l'oncle, s'indignava en assabentar-se d'un nou atropell; i l'altre, sentia un goig inefable a la nova d'algun acte de protesta. El nebot sabia condimentar meravellosament la seva literatura.

El polonès, però, tingué la dissort de sentir apropar-se la mort sense veure el seu país, i les darreres voluntats foren de deixar la seva fortuna al nebot, pensant, amb tota la bona fe, que potser algun dia encara serviria per a la bona causa.

El nebot rebé l'esperada nova que l'oncle finat el reclamava. Ple de bons pressentiments es posà immediatament en camí i arribà a Milà just quan el vell acabava de traspasar. Les disposicions testamentàries foren agradoses i només hi havia una clàusula incòmoda. L'oncle posava com a condició que volia que el seu cos reposés en la sagrada terra pàtria.

L'hereu, tement que les despeses del trasllat pugessin massa, es posà d'acord amb un cap de tren per tal de portar el cos del difunt com si fos el d'un vivent.

Aquella mateixa nit sortia el directe de Varsòvia amb el cadàver col·locat en un cotxe de primera, ben instal·lat en un recó, en una actitud bastant natural i amb un gran cigar a la boca.

Passà la nit en una completa solitud i tot l'endemà també fins que en haver finit la tarda, pujà un senyor el qual s'instal·là amb tota comoditat com en disposició de passar moltes hores en aquell compartiment.

Per tal de fer que el temps transcorregués menys monòton, el viatger cercava la manera d'iniciar conversa amb el senyor del cigar que romania fred, però no amb aire hermètic. El nou vingut es tregué la cigarra, es posà una cigarreta entre els llavis i es dirigí al company de ruta:

— Farà el favor de donar-me foc?

El senyor no respongué.

Insistí:

— Foc, si vos plau?

L'altre continuà callat com un mort.

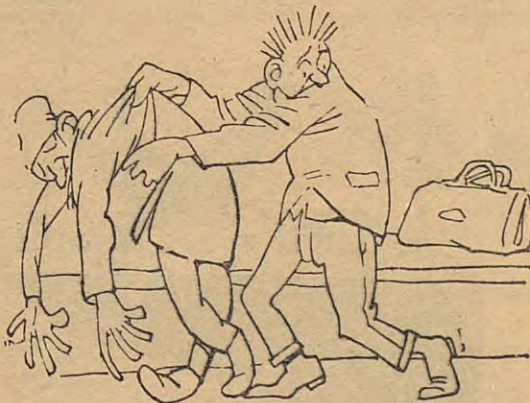
A la tercera vegada el viatger l'agafà pel braç i el sacsejà. El senyor del cigar s'aclofà com un ninot.

El viatger, esverat, el mirà, el palpà i s'adonà que es trobava amb un cos inanimat entre les mans. Pel seu magí passà una cavalcada esgarriosa. La presó, un procés, la justícia, cap prova favorable, ni un testimoni de la seva innocència, condemnat, la deshonra, el presidi... El bon home no podia resistir aquest panorama tan espantós. Resoltament obrí la portella i amb una empenta llencà el cadàver al buit brunzent i ple de nit.

El pobre senyor s'instal·là novament disposat a afrontar tots els perills. Les hores passaren i la serenitat va ensopir-lo. Bona part de la nit la passà dormint i l'endemà al matí arribava a la capital polonesa.

Moments abans de parar el convoi vingué el cap del tren a preparar el difunt i restà sorprès en veure que al compartiment només hi anava un viu. Una inquietud l'agafà i començà a entrar i sortir del cotxe visiblement emocionat, mentre el passatger anava preparant l'equipatge.

El tren s'aturà, i en veure que el viatger baixava, el cap, tremolant, resolgué preguntar-li:

— Escolti, i perdoni. Veritat que al seu compartiment hi anava un altre senyor?

L'interpel·lat, des de baix, sense gairebé ni girar la cara, contestà, imperturbable:

— Certament: Però ha baixat a la darrera estació...

L'empleat sentí que el seu cap li feia un giravolt mentre s'allunyava el viatger que duia molta pressa.

P. P. UBACH

★ APELES MESTRES ★ NITS DE LLEGENDA ★

Nit de Sant Silvestre

I

En el més vell i ròneg casal del barri antic de la ciutat, pietosament arraulit entorn de la gòtica Catedral, hi vivia en Pèbili, el més entremaliat dels follets.

Es sabut que tot vell casal té el seu follet familiar que s'hi esmuny sens demanar permís als seus amos, que s'hi instal·la com en sa casa pròpia, i que hi viu a través de les generacions que en el casal se succeeixen, arribant a constituir, per dir-ho així, l'ànima de la casa; ànima entremaliada que contrasta singularment amb la gravetat d'aquell cos de pedra i morter.

Ell és qui escrotona les parets, ell qui fa cruixir les bigues i rovellar els ferros, qui fa retxinar les frontisses i encallar-se els panys, qui fa caure els plats i utensilis que deixen mal col·locats les criades i qui fa avançar o atrassar els rellotges; ell és, en fi, qui fa les mil innocents endimonia- dures que fan prevaricar els pacífics moradors del casal, ja entaforant la carta que es busca, ja fent rodolar la moneda que cau a terra fins a ficar-la en la més recòndita esclatxa del paviment.

II

Aquella nit en Pèbili va escorre's de puntetes — segons costum de tots els follets — fins a la cuina. Ja sabia ell, per experiència, que la nit de Sant Silvestre, darrera nit de l'any, ocorren coses extraordinàries, i es proposava, per lo tant, passar-la divertida.

En el casal ja dormia tothom, des dels amos fins al gat. Din'tre la cuina res donava senyal de vida, a excepció d'alguna espurna de caliu que brillava en la llar, i l'acompassat i marcial «un, dos; un, dos...» del pèndul del rellotge que semblava un sargent marcant el pas als segons.

De sobte sonà dins la caixa del rellotge quelcom de semblant al rogall d'un vell asmàtic; damunt del quadrant s'obrí una portelleta i va abocar-s'hi un ocellot negre que, brandant el cap d'una banda a l'altra, cantà dotze vegades «cut!»

Era la mitja nit. Desaparegué l'ocellot en son forat, tornà a tancar-se la portella, i per breus instants tot restà en silenci.

Però aviat es revifà el caliu, brotà novament la flamarada dels tions mig carbonitzats, i la cuina s'il·luminà amb resplendors misterioses.

Què anava a succeir?... En Pèbili s'assegué còmodament sobre el faldar de la xemeneia, i, encreuant una cama damunt de l'altra, esperà tot somrient maliciosament.

III

Aquella nit devia tenir lloc a la cuina una festa veritablement solemnia: devien celebrar-se unes bodes. L'All i la Ceba anaven a unir-se en matrimoni.

Els convidats no trigaren en comparèixer acudint de totes bandes; els primers en arribar foren els parents dels nuvis: Heu's aquí els Porros, tan estirats i donant-se molta importància per ésser els parents més pròxims de la núvia; els seguien els Naps, les Pastanagues i els Raves. Caminaven tots estufats i orgullosos i semblaven dir: — Nosaltres ens hem criat en les mateixes entranyes de la Mare Terra! No som com els Pebrots i Tomàtecs, la vida dels quals penja d'un fil i als que un buf d'aire fa caure a terra! —

En canvi, Pebrots i Tomàtecs deien d'aquells, tot fent l'ullet i somrient amb desdeny: — Són gentussa de baixa mà sortida del terròs; no ens hi acostem massa, que ens embrutarien de fang! No són fills del Sol, com nosaltres, ni saben què cosa és gronxar-se al buf de l'aire!... —

Darrera d'ells venia la Sal, tota melindrosa, vestida de blanc, de bracet amb el seu marit el Pebre, que portava lliurea vermella. — No te'm refreguis, per Déu, — li deia ella a cada pas — que pots tacar-me!

— Pas! pas! — cridà una veu imperiosa; i aparegué, caminant aparatósament, l'Oli, enfundat en la gerra envernissada, acompanyat del Vinagre que es donava un cert aire marcial cuirassat en la cítara de llauana.

Darrera d'ells venien el Safrà i la Canyella, modestament vestits de paper d'estrassa, però remoyent-se molt a fi de què a ningú passessin inadvertits els seus perfums.

— Molt perfumats venim, senyors meus! — els hi diu amb fingida amabilitat, que encobreix no poca enveja, el Llard que tufeja a ranci dintre sa gerra envernissada de blanc. Però la revinguda Cistella dels Ous no pot abstenir-se de murmurar: — Si d'això en diuen perfums!... A mi em fan ois!

— Sobrada raó tenir, senyora, — li respongué en el mateix to el Sucre, agitant-se nerviosament en sa sucra de cristall. — A mi em rebenten aqueixes pudors que anomenen perfums! Es dirà que no hi ha crema possible sense aquell parell d'intrusos; i, no obstant, crec que vós i jo ens bastariem sens necessitat de coloraines i miasmes! —

Assentí la Cistella dels Ous amb un moviment quasi imperceptible, car apenes s'atrevia a bellugar-se — i sobrats motius tenia per caminar amb tanta parsimònia!

IV

Així, doncs, l'un darrera l'altre van anar arribant tots els habitants del rebost, rebent-los i presentant-los amb exquisida amabilitat els de la cuina: l'Escombra, els Molls, les Olles i les Cassoles, portant-los a presència dels nuvis que, molt emocionats, els anaven rebent de peu dret davant la pedra de la llar.

I tot eren salutacions, reverències, compliments i enhorabones. L'All tenia per cada nou invitat una paraula oportuna — delicada per les dames, picant pels cavallers; — la núvia tenia per tots un somris amable, però tan discret, que la feia sumament interessant.

— Mil felicitats, senyor All! L'elecció que heu feta acredita vostre bon gust.

— Us augurem totes les ditxes imaginables, senyoreta Ceba; no podíeu trobar un marit més gallard i més complet.

I no obstant, al més petit moviment que feia l'All, totes es tapaven el nas; i a la més lleu inclinació de la núvia, en tots els ulls apuntava una llagrimeta.

A tot això comparegué una família d'Escarbats amb sa nombrosa nissaga, vestits tots correctament de negre. Mentre presentaven llurs respectes als nuvis, un parell de Patates rodanxones es deien en veu baixa tot fent-se enllà:

— Alerta amb aquests senyor de la casaca negra! Amb els seus aires circumspectes no són més que uns cavallers d'indústria, que si vénen és pel compte que els hi té.

— Bé ho sé jo, — contestà l'altra, mostrant una cicatriu que tenia en un costat. — Allà on menys es pensa hi claven dentellada. En quan a mi, no penso perdre'ls de vista.

— Fareu santament, i jo penso fer lo mateix.

V

— Atenció! Que cal i tothom! — cridà una veu ronca sortida del fons de la llar. Era la Caldera, que tenia a molta honra la fama de baix-cantant que disfrutava, i s'enorgullia d'ésser molt entesa en arts màgiques i ciències hermètiques. — Atenció! — repetí solemnement; i, arrapant-se tothom entorn d'ella, cessaren de cop rialles, murmuracions i xiuxiu-eigs.

— Vaig ara — afegí la Caldera — a conjurar els fets, i tots els genis benèfics i malèfics, a fi d'allunyar aquests del camí dels nous esposos i atraure aquells perquè se'ls mostrin sempre propicis. Abracadabra! —

I començà a salmodiar no sé què, que més semblava el rum-rum de gat endormiscat que un conjur, oració o discurs, i que durant llarga estona tingué sospesa a la concurrència, ja que ningú no entenia un mot del que deia; per lo qual ningú no dubtava de que devia dir coses molt fondes; que és el que sol succeir amb els pedants, que per parlar en un llenguatge obscur i intel·ligible passen per savis als ulls dels innocents i dels càndids.

— Aquí un hom s'hi avorreix de debò! — xisclà des d'un recó un Ratolí desvergonyat.

— Es balla o no es balla? — cridà un altre Ratolí, que en punt a poca-vergonya no es quedava enrera.

Tota la concurrència que, en efecte, s'avorria soberana-

ment sens atrevir-se a manifestar-ho, cridà a una: — A ballar! a ballar!

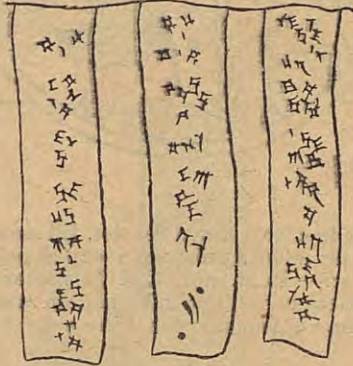
— Comenci, doncs, el ball! — digué el nuvi, aprofitant gustos aquella explosió per posar terme a la soporífera xerrameca de la Caldera. — A veure, que rompi l'orquestra! —

(Continuarà)

manubris perfeccionats, porten un adiment de timbals i bocines que constitueixen la delícia de les gentes aficionades al jazz. Els ases també hi són aficionats, però aquesta mena de jaç no els hi agrada. A un servidor tampoc no li acaba de ploure. Unes quantes audicions de manubri amb jazz o sense, aplicades amb mètode científic poden conduir el més pacífic dels senyors Esteves a la camisa de força i al règim manicomial.

SALOMÒNIC

ADAGIS XINESOS

Cal desxifrar les sentències inscrites en aquestes banderoles. L'eixerit lleidor, s'adonarà tot seguit de què les lletres són d'un xinès de fantasia i en dèxifrarà fàcilment el secret.

El general Grant amb el seu ajudant el coronel Dent, travessaven a cavall el camp de batalla mentre la tropa reculava davant del nodridíssim foc de l'enemic. El general digué al seu ajudant:

— Dent, feu-me el favor de desmuntar i veure què té el meu cavall en aquesta pota.

— Em sembla que pot esperar-se la pota del cavall car si ens aturem ací, morim sense remei.

— Molt bé; però si vós no voleu mirar-ho, ho miraré jo.

Descavalcà Grant i trobà que el cavall tenia enredada una pota entre els fils del telègraf caiguts d'un pal i amb el fregadís, començaven a segar-li la cama. Un cop desenredada la pota de l'animal i veient que no tenia res més, tornà Grant a cavalcar i digué al seu ajudant:

— Dent, quant adquiriu un cavall i creieu que és bó, no hi gasteu gaires bromes. Si continua enredat per una

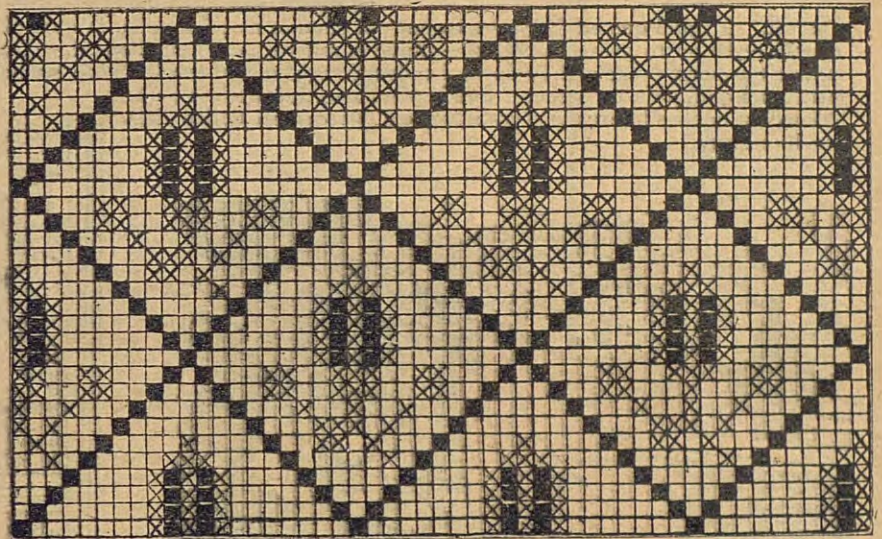
PER A LES NENES

Aquesta mostra de canyamàs, pot servir per moltes coses. Una de les que resulta més, és aquest abriguet que per lo senzill que és de fer, fa molt efecte.

Es millor que la roba que no deu ésser massa gruixuda, sigui blanca o de color clar i tot ell brodat amb punt de canyamàs igual que el model.

Es pot combinar amb els colors que es vulgui. Resulta bonic brotant els quadros negres i les flors combinades en rosa i blau o groc i taranja, amb el mig negre com es veu en el dibuix.

TALLARETA

estona més aquest filferro, es queda el meu cavall coix i fet malbé per tota la vida.

Mentre els condeixebles de Napoleó es mofaven d'ell perquè era pobre i no pas dels més eixerits, es dedicà afanyosament a l'estudi de tal manera, que no trigà a aventatjar-los a tots en les classes i tingueren de mirar-lo amb respecte perquè era la honra de l'acadèmia.

Galileu, tenia solament divuit anys quan l'oscil·lació de la làmpara en la catedral de Pisa li suggerí el descobriment de les lleis del pèndul.

Solucions al número anterior

Endevinalla: Plattko, Semi i Planas.

Laberinte de lletres: Cornet.

D'OMBRES XINESQUES

N.º 69 — CAROLINA VENDRELL

N.º 70 — RICARD VERDAGUER

N.º 71 — ANDREU GUARDIA

N.º 72 — M. VENLRELL

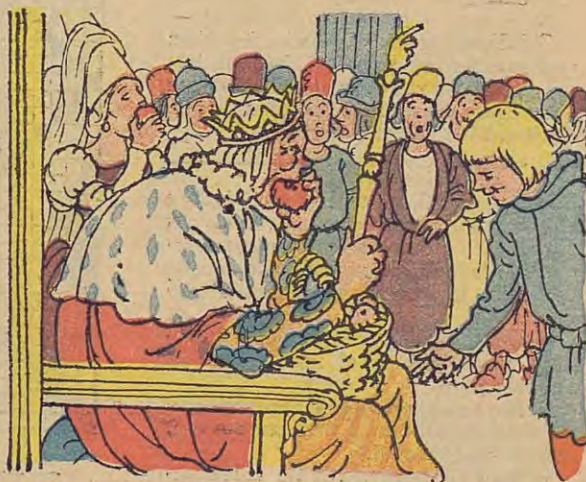
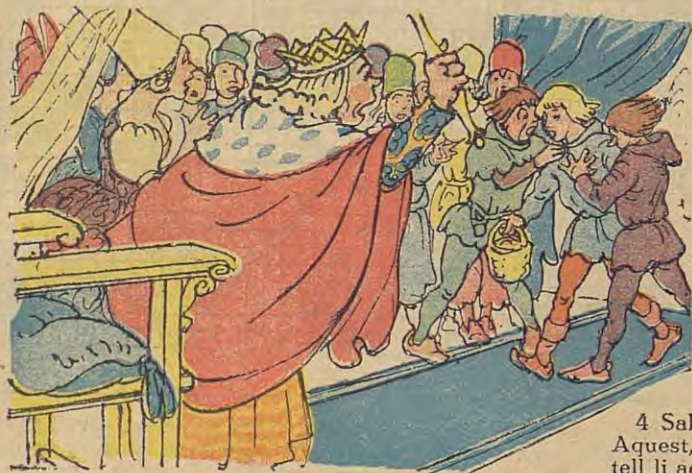
La fortuna d'en Pesolet

(Continuació)

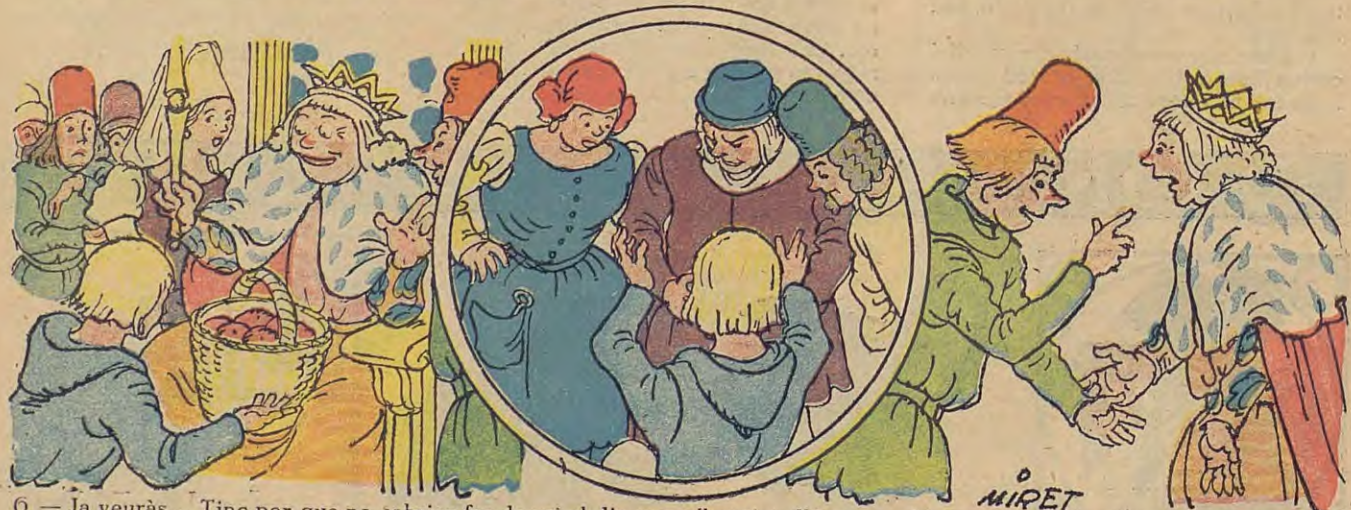
Dibuixos per MIRET

1 Com que era tan eixerit, al més xic de la casa li deien Pesolet. Ell mateix va guarnir-se curiosament la cistelleta amb els millors préssecs i cap al palau s'ha dit. 2 Igual que en Sidro, va trobar pel camí la mateixa vella, la qual el va aturar: — Hola, noi! Què hi portes al cistell? — Hi porto préssecs pel rei — digué el minyó, molt amablement. — Doncs préssecs seran, i no n'hi hauran hagut mai de tan bons — exclamà la dona. I cadascú seguí el seu camí. 3 En arribar al palau, va demanar per veure a Sa Majestat, pel qual duia un present que li plaurin extraordinàriament. Recordant encara la escena d'en Sidro, els guardes no volien deixar-lo entrar.

4 Sabé tant de pregar, que a la fi aconseguí fer-se rebre pel rei. Aquest, però, estava escarmentat, i per això, abans d'obrir el cistell li advertí. — Si no són préssecs, et faré tallar el coll. — El minyó obrí la tapa i... quina admiració, quina formosor de préssecs! El rei no se'n sabia avenir i la princesa tot seguit en tastà un. 5 — Quant en vols d'aquests préssecs? — preguntà el monarca. — Majestat — respongué el minyó — ço que heu ofert. La vostra filla per muller. — Però el rei trobà que aquell modestíssim pagès era poc per la seva filla. I volent defugir el tracte sense mancar clarament a la paraula donada, digué:

6 — Ja veuràs... Tinc por que no sabries fer de rei el dia que n'hauries d'ésser. — Això rail Fem la prova — exclamà amantent, en Pesolet. — Fem la prova doncs! Demà vina i et diré ço que has de fer. 7 El noi tornà a casa i contà als seus pares com el rei volia escapolir-se del compromís. Tots hi digueren la seva, però acabaren per aconsellar-li que l'endemà hi tornés. Mentrestant, el rei rumiava quina en faria per no haver de tenir aquell gendre. 8 I fins demanà l'opinió d'en Roncafot — un pillet de set soles i enginyós en males arts, que era l'ajudant del monarca — el qual va suggerir-li la manera de des-empellar-se del camperol, sense cap compromís.

MIRET